

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵ / ۱۱ / ۲۰

دوکتور محمد عثمان تره کی

جایگاه جهاد در منازعات ژيوپولتيک

طبق خبر رسیده از وطن مشران طالب در کندهار جلسه یی به ریاست شیخ هبت الله داور کرده اند تا به مطالبات مکرر پاکستان دال بر حرام بودن جهاد در پاکستان فتوا صادر کنند. این نوشته به تحلیل استفاده افزاری از جهاد در برخورد های ژيوپولتيک میپردازد.

جهاد در تقابل با بم ذروی :

جهاد در متن خود به باور های دینی اتکا میکند. اما در قرن ۲۰ و ۲۱ جهاد در بازی های ژيوپولتيک به مثابه یک حربه نیرومند سیاسی و ژيوپولتيک مورد استفاده قرار گرفت : بار اول در ۱۹۷۹ م جهاد مجاهدین افغانستان علیه اتحاد شوروی عالی ترین مثال تقابل حربه جهاد در برابر قدرت ذروی شوروی بود که نهایتاً به کامیابی مجاهدین پایان یافت. درین رویارویی غربیان از مجاهدین استفاده افزاری کردند.

در یازده سپتامبر ۲۰۰۱ سه کشور ذروی جهان در یک ائتلاف نظامی با ۴۰ کشور دیگر حکومت طالبان را سقوط دادند. جهاد و مقاومت ملی که ۲۰ سال طول کشید به کامیابی مجاهدین انجامید. جهاد بر بم ذروی بیشدستی گرفت. پاکستان در یک امید محیلانه و دور از واقعیت کنترول آینده بالای حکومت طالبان، جهاد را مدیریت میکرد.

پس از ۲۰۲۳ م شرق میانه بستر تقابل شرق و غرب واقع شد. غربیان به استفاده افزاری از گروه های جهادی بر ضد روسیه و سوریه توجه کردند : غربیان به قصد تضعیف حکومت بشار اسد بستر رشد گروه های جهادی را مساعد ساختند. درین نبرد جهادپرست ها به فیروزی دست یافتند.

درین سه موردی که فوقاً ذکر کردیم مجاهدین فاتح با قوای متخاصم ذروی روبرو بودند. ازین میتوان چنین استنباط کرد که با در نظر داشت قدرت تخریبی بم ذروی (آنطوریکه در اگست ۱۹۴۵ در هیروشیما آزمایش شد) دسترسی یک کشور به بم ذروی به هدف باز دارندگی و دفاعی مورد استفاده قرار میگیرد نه به قصد تعرضی و ویرانی. ازین رو دسترسی به بم ذروی دلیل ضمانت کامیابی یک کشور ذروی در جنگ با ملیشبیای مجاهد نیست. پاکستان ذروی باید به ضعف خود متوجه شود و طالبان باید با خاطر آرام به کار خود ادامه دهند. زیر فشار کاذب پاکستان حربه جهاد را به زمین نگذارند.

موثریت حربه جهاد ازینجا ثابت میشود که در قرن ۲۰ و ۲۱ ستراتژست های شرق و غرب در رقابت های ذات البینی روی سرمایه گذاری بالای مردم حساب باز کرده اند. اگر این مردم مسلمان و معتقد به جهاد باشند ابزار ایدیل در بازی های ژيوپولتيک شمرده میشوند.

بنابران مسلمانان شرق میانه که جغرافیای ثروتمند ذخایر گاز و پترول دارند، همیشه در مرکز توجه ستراتژست ها بوده است.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رالېږلو مخکې په خبر و لولئ

حربه جهاد یگانه وسیله اعمال فشار طالبان بالای پاکستان :

از تصادف نیک در منازعه میان افغانستان و پاکستان حربه جهاد علیه پاکستان ذروی در اختیار طالبان افغانستان و طالبان پاکستان قرار گرفته است. صدور فتوای حرام بودن جهاد علیه حکومت فاسد و مستبد پاکستان از دارالفتوای کندهار به آدرس تی، تی، پی عواقب زیر را میتواند در پی داشته باشد :

۱ - شایعه اینکه حکومت طالبان دست نشانده فوج و استخبارات پاکستان است، قوت میگیرد.

۲ - چند سال قبل بدنبال فشار پاکستان از کندهار به آدرس تی، تی، پی فتوای حرام بودن جهاد بر ضد حکومت خود کامه پاکستان حواله شده بود. تی، تی، پی آنرا نه پذیرفت. هیچ ضمانتی وجود ندارد که نافرمانی تی، تی، پی از حکم دارالافتا تکرار نشود. درین حال افغانستان از یک وسیله مهم اعمال فشار بر پاکستان محروم میشود.

۳ - تجربه نیم قرن بحران افغانستان این مطلب را ثابت ساخته است که دین، مذهب و جهاد در آمیزش با احساسات ملی و ناسیونالیزم افغانی وارد معرکه شده است. تقابل امروز طالبان افغان با ولی نعمت (!) پاکستان را باید در محور جذبات ملی ارزیابی کرد.

تی، تی، پی مانند طالبان افغان علاوه بر مدعیات مذهبی خواست های ملی دارند. آنها از انضمام فاتا به نظام اداری پاکستان، از وجود پایگاه های فوج پاکستان در پشتونخوا، از تاراج منابع طبعی پشتونخواه توسط نظام فاسد پاکستان، از کشتار و لادرک شدن میلیون ها نفر بدنبال عملیات ضرب عصب شکایت دارند. متوجه استید که اینهمه مطالبات ملی است نه مذهبی. بنا فتوای دارالافتا کندهار نمیتواند تی، تی، پی را از ادامه جنگ آزادیبخش ملی و جهاد باز دارد.

واقعیت اینست که طالبان افغان و پاکستان در یک مدرسه درس خوانده اند، در یک سنگر جهاد کرده اند و دوستان و دشمنان واحدی دارند. با اینهمه یک اختلاف اساسی این دو را از هم جدا میکند : یکی در قدرت و حکومت است و دیگری در بیرون حکومت و اپوزیسیون.

توصیه خیرخواهانه به طالبان افغان اینست که اولن حربه فتوای را به آسانی از دست ندهند و ثانیاً اگر میخواهند از حربه فتوای برای مقصد ژئوپولیتیک (معضله دیورند) استفاده کنند باید صدور نظام اسلامی را در پشتونخوا در تقابل به ارزش های زندگی معاصر قرار ندهند. دنیا از استقرار نظامی که با مکتب دختران سر ستیز دارد در پشتونخواه وحشت دارد. درین حال جهان علیه فتوای صدور جهاد در پاکستان در عقب پاکستان میاستد و طالبان افغان بیش از پیش خود را منزوی و در تقابل با دنیا قرار میدهد.

« پایان »

آرشیف: مطالب نشر شده دوکتور محمد عثمان تره کی

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ